

Nr 14

*Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen
gjorda framställningar under Utgifter å driftbudgeten,
För flera huvudtitlar gemensamma frågor
(5:e avd.)*

I propositionen nr 1 (bilaga 2) har under Utgifter å driftbudgeten, För flera huvudtitlar gemensamma frågor, till behandling upptagits här nedan angivna spörsmål (se statsrådsprotokollet över civilärenden för den 4 januari 1960).

Propositionen

Den allmänna lönenivån för statsanställda m. m. I statsrådsprotokollet erinras under detta avsnitt om 1957 års löneplansrevision m. m., om uppgörelsen rörande statstjänstemännens löner för år 1959 samt om den år 1959 genomförda pensionsregleringen för statsanställda. Redogörelsen i dessa delar återfinnes i statsrådsprotokollet å s. 1 och 2.

Beträffande frågan om lönernas storlek m. m. efter utgången av år 1959 anför departementschefen.

Det förutsattes i prop. 1959: 152 att frågan om storleken av löner, pensioner och kristillägg efter utgången av 1959 sedermera skulle få föreläggas riksdagen. Därest beslut i ämnet ej skulle ha meddelats före årsskiftet 1959/60, syntes provisoriskt få tillämpas samma grunder som under 1959.

Några överläggningar med statstjänstemännens huvudorganisationer om storleken av totallönerna och om ev. förändring av pensionerna under 1960 har ännu ej ägt rum. Det är därför inte möjligt att nu ange vad som i dessa hänseenden bör gälla under innevarande år. Ifrågavarande spörsmål torde senare få underställas riksdagen. Kungl. Maj:t har den 27 november 1959 utfärdat kungörelse (nr 514) om fortsatt tillämpning t. v. under 1960 av kungörelsen 1959: 214.

Under angivna förhållanden har till grund för beräkningen av anslagsmedlen till rörliga löneförmåner samt till pensioner under nästa budgetår lagts de löne- och pensionsbelopp som gällt under 1959.

Slutligen erinras i detta sammanhang om den statstjänstemännen tillkommande kompensationen för höjda folkpensionsavgifter.

Avgifter till den allmänna tilläggs pensioneringen m. m. Under detta avsnitt redogörs för vissa anordningar som sammanhänger med de offentliga huvudmännens utgivande av arbetsgivaravgifter till den allmänna tilläggspen-

sioneringen samt för den påverkan statsbudgeten i olika hänseenden kommer att röna härav. Redogörelsen återfinns å s. 3—6 i statsrådsprotokollet.

Överskridanden av vissa anslagsposter m. m. I förevarande hänseende redogörs i statsrådsprotokollet (s. 6—8) för vissa bemyndiganden, som riksdagen under senare år lämnat Kungl. Maj:t i fråga om överskridande av genom riksdagens beslut maximerade anslag och anslagsposter, vilka bemyndiganden förutsätts skola gälla även för nästa budgetår. Därvid förutsätter departementschefen, att det bemyndigande, som erfordras på grund av tillämpningen av reglerad befordringsgång för vissa personalkategorier, även får gälla sådan teknisk biträdespersonal i reglerad befordringsgång, som avses i prop. 1959: 152, ävensom sådan kanslistpersonal i administrativ tjänst, som i enlighet med vad som i det följande anförs kan komma att inrättas fr. o. m. nästa budgetår.

Lönegradsplaceringen för vissa tjänster m. m. Under detta avsnitt av statsverkspropositionen redovisas de förslag till ändrad lönegradsplacering som förordats på grundval av den under budgetarbetet företagna omprövningen av löneställningen för olika tjänster. Utskottet får beträffande detta avsnitt hänvisa till s. 9 och 10 i statsrådsprotokollet samt till den därtill hörande bilagan (s. 24—30).

Med hänsyn till att senare under riksdagen avses skola framläggas förslag som påverkar personalförteckningarna har det, liksom fallet varit under de senare åren, föreslagits att riksdagen ville besluta att de personalförteckningar, som riksdagen fastställer innan beslut meddelats i anledning av särskilt framlagda lönegradsplaceringsförslag, skall gälla endast i den mån annat ej följer av vad riksdagen beslutar i samband med behandlingen av sådana förslag.

Kanslister i administrativ tjänst. I förra årets statsverksproposition redovisades kompetensutredningens betänkande »Kanslister i administrativ tjänst» jämte däröver avgivna yttranden. I propositionen framhölls angelägenheten av att administrativa arbetsuppgifter så långt är möjligt överföres från akademiskt utbildad personal till personal med lägre kompetens. Ståndpunktstagandet till frågan, om för de arbetsuppgifter, som kunde komma att överföras, skulle inom den centrala statsförvaltningen inrättas en särskild mellangradskarriär, uppbyggd på samma sätt som landskanslistkarriären vid länsstyrelserna, eller om arbetsuppgifterna skulle ankomma på innehavare av särskilda för ändamålet inrättade högre biträdestjänster e. d., gjordes emellertid beroende av vissa kompletterande undersökningar, främst rörande behovet av nu avsedd personal.

Av kompetensutredningen nu genomförda undersökningar visar enligt departementschefens mening, att vid de centrala ämbetsverken föreligger ett behov av mellangradstjänster av sådan storleksordning, att några betänkligheter mot utredningens förslag om inrättande av en särskild mellangrads-

karriär ej längre behöver hysas. Då vidare de arbetsuppgifter, som ansetts kunna överföras på mellangradstjänstemän, måste bedömas vara av samma kvalitet som de göromål, som ankommer på landskanslisterna vid länsstyrelserna, bör — framhåller departementschefen — ej heller någon tvekan råda om lönesättningen. Han förordar därför nu kompetensutredningens förslag, att de nya mellangradstjänsterna skall placeras i samma befordringsgång som landskanslisterna, eller Af 9 (1 1/2 år), Ae 10 (1 1/2 år), Ae 12 (1 år) och Ae 13. Till detta förslag har berörda huvudorganisationer av statstjänstemän anslutit sig. Tjänstebenenämningen förutsätts såsom utredningen föreslagit skola vara kanslist. Det förutsättes skola ankomma på Kungl. Maj:t att i den mån så erfordras meddela närmare föreskrifter rörande inplaceringen i befordringsgången. Om och i vilken utsträckning ordinarie tjänster skall inrättas avses skola prövas framdeles.

I fråga om utbildningen av kanslister erinras i detta sammanhang om att Kungl. Maj:t genom beslut den 13 november 1959 bemyndigat kompetensutredningen att i samråd med statssekreteraren i civildepartementet i huvudsaklig överensstämmelse med av utredningen uppdragna riktlinjer försöksvis anordna en utbildningskurs för kanslister vid centrala ämbetsverk m. m. Kursen avses skola påbörjas under den kommande våren.

På grundval av föreliggande material från kompetensutredningens undersökningar samt av förslag från olika myndigheter har under höstens budgetarbete frågan om inrättande av kanslisttjänster — genom utbyte av tjänster i reglerad befordringsgång för amanuenser eller annorledes — särskilt uppmärksamats. Förslag om inrättande av kanslisttjänster i reglerad befordringsgång har i vissa fall framlagts av vederbörande departementschefer. I andra fall åter, där ett utbyte synes möjligt, tarvas ytterligare överväganden. Det förutsätts i dessa fall få ankomma på Kungl. Maj:t eller vederbörande myndigheter att allteftersom slutlig prövning kan ske föreskriva, att icke-ordinarie tjänster i amanuens- och byråsekreterarkarriären skall utbytas mot kanslisttjänster.

Förande över stat av vissa statliga tjänster. 1959 års pensionsreglering för statsanställda m. fl. innefattade bl. a., att tjänster tillsatta medelst förordnande tills vidare generellt blev förenade med pensionsrätt. I anslutning härtill slopades det tidigare gällande villkoret för förening av ordinarie eller extra ordinarie tjänst med ordinarie tjänst av förstnämnda slag, nämligen att den senare tjänsten ej skulle vara förenad med pensionsrätt. Ändringen medför, att möjlighet till bibehållande av innehavd ordinarie eller extra ordinarie bottentjänst generellt föreligger för innehavare av ordinarie tjänster tillsatta medelst förordnande tills vidare.

Enligt bemyndigande av 1949 års riksdag (prop. 132, SU 172, rskr 342) äger Kungl. Maj:t meddela beslut eller bestämmelser om förande över stat av sådan förut avsedd ordinarie eller extra ordinarie tjänst, vilken är förenad med ordinarie, medelst förordnande tills vidare tillsatt statlig tjänst, som ej är pensionsberättigande. Då möjlighet till dylik överstatföring huvud-

sakligen tillkommit för undvikande av de olägenheter, som eljest följer av att tjänsten icke kan återbesättas i vanlig ordning, och då medgivandet av pensionsrätt vid nyssnämnda förordnandetjänster ej innebar saklig ändring av anställningsformens innebörd, har formuleringen av nyssnämnda bemyndigande ej ansetts lägga hinder i vägen för överstatföring av ordinarie eller extra ordinarie hottentjänst trots att angivna förordnandetjänster numera alltid är förenade med pensionsrätt.

1958 års besparingsutrednings betänkande. Under förevarande avsnitt framhåller chefen för finansdepartementet att besparingsutredningens betänkande med förslag till besparingar inom statsverksamheten behandlats i samband med anslagsäskandena för budgetåret 1960/61. Ställningstagandena till förslagen har i vissa fall redovisats vid anmälan av berörda anslag under de olika huvudtitlarna; i vissa andra fall kommer ställningstagandena att redovisas i propositioner till innevarande års riksdag. Till utredningens förslag om en långsiktig budgetplanering avser departementschefen att återkomma.

Beträffande innebörden av ett utav utredningen framlagt förslag avseende det statliga kommittéväsendet får utskottet hänvisa till statsrådsprotokollet s. 16 och 17.

Handläggningen av byggnadsärenden. Den nuvarande handläggningen av ärenden rörande den statliga byggnadsverksamheten kännetecknas bl. a. därav, att statsmakterna ofta på ett relativt tidigt stadium av planläggningen fattar beslut om byggnadsåtgärdernas utförande. Detta innebär, att de kostnadskalkyler varpå besluten grundas är preliminära. Risk föreligger därmed för att de slutliga kostnaderna kommer att kraftigt avvika från de ursprungligen angivna. Riksdagen har vid några tillfällen uppmärksammat sistnämnda förhållande.

I en inom finansdepartementet upprättad, den 31 juli 1959 dagtecknad promemoria har vissa synpunkter redovisats rörande den statliga byggnadsverksamheten m. m. Denna promemoria har under den gångna hösten varit föremål för överläggningar mellan finansdepartementet och övriga departement. Vidare har bl. a. byggnadsstyrelsens synpunkter inhämtats under hand. Promemorian utmynnar i ett förslag om en viss ändring i uppläggningsarbetet med hithörande frågor inom Kungl. Maj:ts kansli.

Chefen för finansdepartementet erinrar även om att 1958 års besparingsutredning i sitt betänkande Besparingar inom statsförvaltningen berört vissa frågor rörande den statliga och statsunderstödda byggnadsverksamheten. Bland de synpunkter och förslag som besparingsutredningen framlägger omnämnes särskilt, att utredningen erinrat om angelägenheten ur kostnadssynpunkt av en långsiktig planering av det statliga och statsunderstödda byggandet. Besparingsutredningen har vidare understrukit, att det måste vara ett absolut krav, att de ofta mycket kostnadskrävande byggnadsfrågorna alltid handlägges på sådant sätt, att statsmakternas beslut i dessa

frågor kommer att grundas på realistiska kostnadsberäkningar i förening med noggranna undersökningar och förarbeten så att överskridanden av byggnadsanslag kan undvikas. Besparingsutredningens uttalanden har vid remissbehandlingen i huvudsak tillstyrkts eller lämnats utan erinran.

Sin egen ståndpunkt i förevarande fråga redovisar departementschefen på s. 18—20 i statsrådsprotokollet, vartill utskottet får hänvisa.

Ersättning till statens allmänna fastighetsfond. Härutinnan anges i statsrådsprotokollet de anslag, tillhoppa 88 020 000 kronor, som under de olika huvudtitlarna erfordras för ersättning till de olika delfonderna.

Ersättning till domänverkets fond för upplåten mark. I statsrådsprotokollet anges under förevarande avsnitt storleken av de anslag under olika huvudtitlar, tillhoppa 910 600 kronor, som ansetts böra anvisas för ersättning till fonden.

Utskottet

Innan utskottet ingår på en behandling av de i statsverkspropositionen i förevarande del framställda förslagen vill utskottet erinra om att i de lika lydande motionerna I: 360 och II: 334 framställts yrkanden som åsyftar en ändrad ordning för vissa anslags uppförande i statsbudgeten för budgetåret 1960/61. Utskottet avger denna dag särskilt utlåtande i anledning av nämnda motioner.

Vidare kommer utskottet att framdeles utlåta sig i anledning av motionsvis framställda yrkanden som avser en restriktiv användning av de för budgetåret 1960/61 å statsbudgeten anvisade anslagen.

I statsrådsprotokollet har under avsnittet *den allmänna lönenivån för statsanställda m. m.* erinrats om den löne- och pensionsnivå som jämlikt statsmakternas beslut varit gällande under år 1959. För år 1960 tillämpas härutinnan provisoriskt samma grunder som år 1959, i avvaktan på att resultatet av förhandlingar om 1960 års löner m. m. senare skall kunna underställas riksdagen. Till grund för beräkningen av anslagsmedlen till rörliga löneförmåner samt till pensioner under budgetåret 1960/61 har lagts de löne- och pensionsbelopp som gällt under 1959. Vidare anföres i statsrådsprotokollet att medel till den vissa tjänstemän tillkommande compensationen för höjda folkpensionsavgifter har beräknats under vederbörliga anslag och, i fråga om avlöningsanslagen, under särskild anslagspost. Kostnaderna för compensationen har för budgetåret 1960/61 beräknats motsvara 2 procent av de sammanlagda beloppen under ordinarie- och icke-ordinarieposterna. Utskottet har inte i detta sammanhang funnit anledning till särskilt uttalande i anledning av vad som anförts i ifrågavarande hänseenden.

I fråga om *avgifter till den allmänna tilläggspensioneringen m. m.* anges i statsrådsprotokollet på vad sätt genomförandet av den allmänna tilläggs-

pensioneringen (ATP) avses skola i olika avseenden påverka statsbudgeten till följd av de offentliga huvudmännens utgivande av arbetsgivaravgifter. Emellertid har i motionsväg framförts yrkande om upphävande av lagen om försäkring för allmän tilläggspension, vilken fråga hänvisats till behandling av lagutskott. Då berörda yrkande även har avseende å arbetsgivaravgifterna för tiden före det påyrkade upphävandet av berörda lag finner sig utskottet böra till ett senare sammanhang uppskjuta behandlingen av vad under förevarande punkt i statsrådsprotokollet anförts.

I fråga om *överskridanden av vissa anslagsposter m. m.* ansluter sig Kungl. Maj:ts förslag till vad förut av riksdagen medgivits, med viss utvidgning i anledning av tillämpning av reglerad befordringsgång på ytterligare personalkategorier. Kungl. Maj:ts ifrågakarande förslag har inte givit utskottet anledning till erinran.

Under avsnittet *lönegradsplaceringen för vissa tjänster m. m.* anmäles i statsrådsprotokollet resultatet av den under budgetarbetet verkställda omprövningen av löneställningen för olika tjänster (s. k. A-frågor). Förslagen, som sammanfattats i en vid statsrådsprotokollet fogad bilaga, innefattar uppflyttning av drygt 100 tjänster. Kostnadsökningen för löner vid ett genomförande av förslagen har vid nuvarande lönenivå beräknats till ca 150 000 kronor för år. Medel för lönegradsändringarna har beräknats under vederbörande huvudtitlar. Förslagen har avsetts skola genomföras fr. o. m. den 1 juli 1960.

Vad sålunda föreslagits ansluter sig till det förfaringssätt som under de senare åren tillämpats. Utskottet har vid sin granskning av de föreliggande lönegradsförslagen funnit sig kunna lämna desamma utan erinran. Utskottet vill emellertid beträffande ett av förslagen under femte huvudtiteln, avseende uppflyttning från A 17 till A 19 av en tjänst i pensionsstyrelsen, framhålla att utskottet funnit det ifrågakarande förslaget tveksamt men med hänsyn till särskilda förhållanden ej velat motsätta sig detsamma.

Vad beträffar de lönegradsfrågor som betecknats som B-frågor har, enligt vad av statsrådsprotokollet framgår, arbetet påbörjats och förberedande överläggningar upptagits med personalorganisationerna. Förslag i ämnet avses senare komma att underställas riksdagen. För att dylika förslag skall kunna genomföras under 1960 föreslås i förevarande sammanhang att riksdagen, liksom fallet varit under de senare åren, beslutar att de personalförteckningar som riksdagen fastställer innan beslut meddelats i anledning av de särskilda lönegradsplaceringsförslagen, skall gälla endast i den mån annat icke följer av vad riksdagen beslutar i samband med sådana förslag. Utskottet tillstyrker vad sålunda förordats och erinrar om att nämnda princip förutsatts skola tillämpas även i fråga om motionsvis framförda särskilda lönegradsförslag.

I fråga om *kanstister i administrativ tjänst* — vilken fråga var föremål för vissa preliminära ståndpunktstaganden i fjolårets statsverksproposition — framlägges i förevarande sammanhang vissa riktlinjer. Utgångspunkten har härvid varit den tidigare uttalade angelägenheten av att inom statsför-

valtningen administrativa arbetsuppgifter så långt möjligt är överföres från akademiskt utbildad personal till personal med lägre kompetens. För ändamålet avses nu skola inrättas icke ordinarie mellangradstjänster — kanslisttjänster — med lönegradsplacering enligt samma reglerade befordringsgång som gäller för landskanslister, d. v. s. lönegradsserien A 9—10—12—13. Frågan om och i vilken utsträckning ordinarie kanslisttjänster bör inrättas avses skola prövas framdeles. Förslag om inrättande av ett begränsat antal icke-ordinarie kanslisttjänster har i fråga om vissa verk framlagts under vederbörande huvudtitlar, och i övrigt har det förutsatts skola ankomma på Kungl. Maj:t eller vederbörande myndigheter att, allteftersom slutlig prövning av frågan kan ske, föreskriva att icke-ordinarie tjänster i amanuens- och byråsekreterarkarriären skall utbytas mot kanslisttjänster. För innehav av kanslisttjänst förutsättes genomgång av särskild utbildningskurs.

Utskottet har för sin del inte funnit anledning till annat uttalande i berörda spörsmål än att utskottet ur allmän rationaliseringssynpunkt vill framhålla önskvärdheten av att den nu inledda utvecklingen på ifrågakommande område fullföljes.

I statsrådsprotokollet anmäles 1958 års besparingsutrednings betänkande, vilket tidigare berörts vid anmälan av propositionen 1959: 162 med förslag till förordning om allmän varuskatt. Utredningens förslag har i övrigt behandlats i samband med anslagsäskandena för budgetåret 1960/61, varvid ställningstagandena till förslagen redovisas eller avses skola redovisas under de olika huvudtitlarna eller i särskilda propositioner. I nu förevarande sammanhang berörs särskilt vissa förslag av besparingsutredningen avseende det statliga kommittéväsendet.

Utskottet har inte funnit anledning till erinran mot vad i detta sammanhang i statsrådsprotokollet anförts. Den i statsrådsprotokollet berörda, tills vidare ej behandlade frågan om en långsiktig budgetplanering kommer att av utskottet upptagas i ett senare sammanhang, detta jämväl med hänsyn till ett föreliggande motionsyrkande.

Beträffande *handläggningen av byggnadsärenden* framlägges i statsrådsprotokollet vissa riktlinjer i syfte att åstadkomma en relativt långsiktig planering av byggnadsverksamheten, ett tillvaratagande av möjligheterna till förenklingar och förbilliganden i utförandet av de enskilda projekten samt mera hållbara kostnads kalkyler än enligt nuvarande ordning. Riktlinjerna avser — med vissa undantag — nybyggnad, tillbyggnad och ombyggnad av hus för statens räkning för en beräknad kostnad överstigande 300 000 kronor.

Med utgångspunkt i de båda etapper i förarbetet till ett byggnadsföretag som innefattas i begreppen programarbete och projektering avses byggnadsärendena skola prövas av Kungl. Maj:t i två omgångar, nämligen dels då byggnadsprogrammet utarbetats, dels då projekteringsarbetet förts så långt att huvudritningarna utförts och en noggrann kostnadsberäkning verkstälts. Genom Kungl. Maj:ts första beslut i ärendet avses erforderliga medel skola ställas till förfogande för projekteringskostnadernas täckande,

vilket normalt förutsättes ske med anlåtande av ett för samtliga departement gemensamt projekteringsanslag. Detta anslag har för budgetåret 1960/61 upptagits under kapitalbudgeten, finansdepartementet, fonden för förslag till statsverket; det äskade anslaget belopp utgör 15 miljoner kronor. När byggnadsföretaget andra gången underställes Kungl. Maj:t avses det skola budgetbehandlas i sedvanlig ordning. De anslag som därefter äskas av riksdagen skall även inkludera de nedlagda projekteringskostnaderna; det gemensamma projekteringsanslaget får således karaktären av ett förskottsanslag. I de fall det efter projekteringsarbetet befinnes att byggnadsföretag inte bör komma till stånd förutsättes de utlagda kostnaderna skola täckas via fonden för oreglerade kapitalmedelsförluster.

Utskottet — som i annat sammanhang återkommer till nyssnämnda anslagsäskande under kapitalbudgeten — har här inte funnit anledning till annat uttalande i ämnet än att den i statsrådsprotokollet förordade anordningen syns utskottet ändamålsenlig ur allmän besparings- och rationaliseringssynpunkt.

Vad i övrigt i förevarande delar av statsrådsprotokollet anförts har inte i detta sammanhang givit utskottet anledning till erinran eller särskilt uttalande.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,
att riksdagen må

A. bemyndiga Kungl. Maj:t att för budgetåret 1960/61 i enlighet med vad i statsrådsprotokollet över civilärenden för den 4 januari 1960 förordats medge

1) de överskridanden av genom riksdagens beslut maximerade anslagsposter till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, eller till avlöningar till icke-ordinarie personal, som erfordras till följd av att dylik anslagspost blivit i en icke förutsedd omfattning belastad *antingen* med utgifter för avlöningar åt icke-ordinarie tjänsteman, som vikarierat å ordinarie tjänst, vilken är obesatt eller vars innehavare åtnjutit ledighet för offentligt uppdrag eller av annan anledning mot avstående av hela lönen, *eller* med kostnader, som sammanhänger med att icke-ordinarie ersättare behöver anlitas vid vakanthållande av ordinarie tjänst eller vid längre tids ledighet för sjukdom eller av annan därmed jämförlig anledning,

2) de överskridanden av genom riksdagens beslut maximerade anslag och anslagsposter, som påkallas med hänsyn till tillämpningen av reglerad befordringsgång för i statsrådsprotokollet berörda personalkategorier,

3) de överskridanden av genom riksdagens beslut maximerade anslag och anslagsposter, som kan bli erforderliga för bestridande av övergångsförmåner till befattningshavare å vissa i ortsgruppshänseende nedflyttade orter,

4) de överskridanden av genom riksdagens beslut maximerade anslag och anslagsposter, som kan erfordras på grund av ökade administrationskostnader i samband med pensionsregleringen för statsanställda m. fl.;

B. besluta, att de personalförteckningar, som riksdagen fastställer innan riksdagen meddelat beslut i anledning av lönegradsplaceringsförslag, som framlägges i särskild ordning, skall gälla endast i den mån annat icke följer av vad riksdagen beslutar i samband med behandlingen av nämnda förslag;

C. godkänna de i bilaga till statsrådsprotokollet intagna förslagen om placering i lönegrad av vissa tjänster m. m.;

D. bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga erforderliga åtgärder för genomförande av förslagen under C. från och med den 1 juli 1960.

Stockholm den 9 februari 1960

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet har närvarit

från f ö r s t a kammaren: herrar Boman, Einar Persson, Ivar Johansson, fröken Andersson, herrar Thun, Holmqvist, Jacobsson, Rikard Svensson, fru Wallentheim, herrar Söderberg, Bertil Petersson, Palme, Herbert Larsson, Sundin och Lundström; samt

från a n d r a kammaren: herrar Skoglund i Doverstorp, Åkerström, Pettersson i Degerfors, Malmborg, Thapper, Jansson i Kalix, Staxäng, Persson i Växjö, Ståhl, Gustafsson i Stockholm, Svensson i Stenkyrka, Karlsson i Olofström, fröken Elmén, herrar Hansson i Skegrie och Heckscher.